

komiliga. Hetta fer at verða leiðin til eitt veldigt »ideologiskt« stríð — eitt stríð, sum vit áður nevndu religiønsstríð. Stríð millum Kommunismu og hitt fria kapitalistiska demokratið undir sínum ymisku formum. At Kommunistar fóru aftur at taka seg saman, er einki lögð siga teir, serliga hini Eystur-europeisku londini, ið longu standa í tættum samarbeiði; men tað ið er mest áhugavert og gevur tær víðastu hugsunnarræsur, er, at vestur-europeisku londini Frankríki og Italia eru uppi í.

Bæði hesi lond hava nógvar Kommunistar, og skuldu teir komið til ræðið, er Europa vorðin kommunistisk undir russiskum yvirvaldi og umsjón.

Men Amerikanarar sýnast at vera seigir, tá ið ástendur, og kunna avrika nóg, tað sóu vit undir stórbardaganum, og tað er ikki at vænta, at teir gevast á hálvari leið.

Teirra áskoðan er, at skal Europa bjargast frá Kommunismu; so má tað fáa hjálp. Annars verður kaos, og tá er gótan greið fyrri hini russisku Kommunismuni.

Prísirnir á landbrúksvörum.

Hevur ein 6-marka bóndi í hesum tíðum ikki meira at liva av enn ein dagleiðari í Havn?

Vit siggja tað, at tað hevur nóg at týða fyrri samfelagið, at jarðabrukið í Føroyum kemur upp á fótur, og vit óvunda ikki bóndur ella aðrar jarðmenn, um teir fáa ein góðan vinning av sínum starvi; men vit kunna ikki vera samd við Kirkjubóbóndan Páll Patursson, tá ið hann í »Dagblaðnum« letur so illa at, sum føroyskir jarðmenn hava verið víðfarnir hesa dýrtíðina, og sigur, at ein 6-marka-bóndi í Føroyum hevur ikki meira at liva av enn ein dagleiðari í Havn.

Øll hava hildið tað, at hann, sum í hesum tíðum hevur havt nakað at selja, hevur staðið seg best, og ringast hevur verið hjá honum, sum lónirnar hevur havt at taka av og keypa alt — hjá honum hava pengarnir verið skjóttir at renna. Og tá ið talan hevur verið um dýrar vörur, so hava flest hildið, at tær føroysku vörurnar, sum ikki farmagjald skal hava verið goldið uppá, hava verið dýrari enn tær útlendsku.

Eplir hídani t. d. hava altíð kostað nóg meiri enn at keypa uttanifrá, so tað er ikki at skilja, at hámarksprísurin á eplum skal hava kövt eplaframleiðsluna. Prísurin á føroyskum eplum hevur verið so góður — ikki hava tey verið skild — at tann bóndi, sum einki kann

hava fingið burtur úr epladyrk-an hesi árin, hann fær tað aldri. Búnaðarfelagið finst illa at kjót-prisinum. Tað kann vera at hann kundi verið hægri. Men í mun til sum hann var undan kríggnum og í mun til tað, ið gongur uppá seyðin, sum livir av grasinum, ið veksur vilt í haganum, halda øll, at hann mátti ikki verið so at lasta.

2 krónur hava verið latnar fyrri pundið, livandi seyður. Vit kunna kanska, seta króvið í gjøgnumsnitt til 25 pund, tað verður 50 krónur uppá seyðin. Ein sexmarka bóndi, í hvussu er norðuri á landinum, mátti skorið einar 100 seyðir. Ger hann tað, so fær hann fyrri kjótsólu sína (bara seyðinum) 5000 krónur. Eftiri er so ullin, sum hevur verið í høgum prisi, og enn hægri ullvörurnar, eitt nú trøygjur. Í húsum, har arbeiðisfólk hava verið og dúgla hevur verið tótað, hava tey selt fyrri meir enn 3000 krónur av trøygjum. Og tað hava ikki verið bóndahús við nógum seyði. Altso vit siggja, at bara seyðurin má kunna geva bónda við 6 mörkum meira í úrtøku enn ein dagleiðari í Havn fær í lön. Og so er tað ikki bara seyðir ein bóndagardur hevur. Hann má tá hava neyt, og eingin kann jálta tí, at mjólkaprisurin í Føroyum hevur verið so lágur, at mjólkaframleiðslan ikki skal hava loyst seg, serliga hjá teimum, ið liggja nærindis pláss, har lagaligt er at sleppa av við mjólk. Sum prísurin er her í lötuni liggur hann langt oman fyrri mjólkaprisin í Danmark, og jarðmenn har mugu eisini keypa kraftfóður. Skal framleiðslan av mjólk vera so dýr, at liturin kemur til 90 oyru, hvussu nóg skal hon tá verða seld fyrri?

Koma slíkir prísar á búnaðarvörur, so kunna eingi ultan ríkmenn hava ráð at keya tær. Og sum víðurskiftini hava verið, munu flest illa hava havt ráð. Seyðakjót hevur ikki verið hvønnns manns kostur, og tað eru ikki mong, ið hava fingið fatur á tí.

Føroyskur búnaður má fáa livilig kor, men tað batar ikki at gera so, at eingin orkar at keypa búnaðarvörurnar. Føroyskir bóndur kunna nú ikki fara og seta inntøkur sínar so upp, at tær verða ájavnt trolskiparanna. Rýma teir av teimum orsökum til sjós, so má heldur onkur annar, ið hugin hevur, taka gardarnar.

Heldur enn at seta prísirnar á búnaðarvörum so ovurhonds høgt upp, sum Búnaðarfelagið mælir til, má hitt almenna geva stuðning til fóður og kunstfóð. Keyparar (forbrúkarar) eru hitt stóra talið, og teirra interessum má verða givið ans.

Til kirkjufólkið í Føroyum.

Sum øllum kunnigter Elduvík ein av teimum byggunum í Føroyum, sum liggur eina ringast fyrri, tá ið talan er um samferðslu til og frá. Eingir eru vegirnir, og byggin er av ringastu brimplássum í landinum.

Hetta er eisini tvørilgt fyrri kirkjufólkið í byggin. Eingin kirkja er á plássinum, so fólk má leita til Oyndafjarðar kirkju, hvørja ferð tey skulu til altars, hava barnadóps, brúðarvigslu o.s.fr. Hetta er torført — serliga tí at kirkjufólkið fyrri at koma til Oyndafjarðar má ganga gjøgnum Elduvíkshlíð, sum ofta og títt er ógongd fyrri isi og omanlopi og minni enn so eru tað øll fólk, sum í vanligum umstøðum tora at ganga hesa órðisligu liðina, har fjallið hongur uppi yvir og brimið buldrar í neðra. Hesi eru tí heilt avskorðin frá at koma í kirkju. Tað hevur tí verið ein stórur saknur, at eingin kirkja var í byggin.

Kirkjufólkið í Elduvík er tí komið ásamt um at royna at fáa reist eina kirkju, og er loyvi givið okkum til frá 7. til 21. okt. at savna saman pening til at byggja fyrri.

Undirritaða nevnd loyvir sær tí við hesum at venda sær til kirkjufólkið í Føroyum við bøn um at rætta Elduvíks hygd eina hjálpanði hond, tá nú listar til innsavnan av peningi verða sendir út, so vit kunnu fáa tann kirkjubyggingin, sum kirkjufólkið í byggin so leingi hevur tráa eftir, og sum er so hjartaliga tiltrondur.

Jacob Gardshorn, Elduvík,
Martin Nónskard, —
Clement Clementsen, —
Hans S. Hansen, —
Clement Hammer, —
Jacob Olsen, —
Johan Davidsen, —
Heinina Haraldsen, —
Oluffa Haraldsen, —
S. J. Joensen, Nes.

Tá ið havisjúkan valdar.

Böndurnir skræða skinníð av hvarjum øðrum.

Her tykist vera syrgiligur felagsskapur böndurnar millum. Í Dagblaðnum nr. 74 er ein grein um hámarkspris á seyði, sum gevur eina ringa mynd um hvussu menn kunna vera hardhjartaðir móti hvarjum øðrum. Greinin er undirskrivað av onkrum, sum heitur seyðaróktarfelagið, hvat hetta nú er fyrri nakað.

Ístaðin fyrri at hugsandi kundi vera, at teir böndur, sum vóru slopnir óskalaðir gjøgnum veturin við seyði sínum, royndu at gera alt fyrri at hjálpa sínum

brøðrum, sum høvdu verið fyrri óhappi og missi — og tapi, sum sviður gjøgnum nóg ár, so ætla teir nú at selja teimum seyðin til ovurpris og soleiðis tjena sær pengar av teirra ólukku. Var tað ovmið um teir sögdu sum so: Vit sluppu skadaleysir, men til vóru illa fyrri, so vit vilja sjálvandi ikki selja tykkum sleppingarlomb til hægri pris enn vit selja lomb annars, tey kosta okkum jú ikki meir at føða enn onnur lomb, eisini vilja vit geva tykkum okkurt lambið til gávus.

Og her kemur lögtingið aftrat og gevur 8 krónur uppá lambið til teir, sum hava verið fyrri óhappi og — 7 krónur uppá lambið til böndurnar! Var tað nú ikki biligari, at teir, sum mist hava, fingi allar hesar 15 krónurnar, og lombini, sum teir illa staddu böndurnir noyðast at keypa, fingist fyrri vanligan pris. Tí fyrri tað, at eitt lamb verður kallað sleppingar-lamb stigur tað tó ikki harvið 7 kr. upp í virði. At í sama blað »prisnevnd Føroya búnaðarfelag« (hvør er hetta?) streingir á, at mjólklin verður hækkað við heilum 50 pst. er jú fitligt at hoyra, helst hjá teimum, sum litið ráð hava at keypa!

Aftur í Dagblaðnum nr. 75 skriver ein bóndi, sum ikki plagar at vera so vandin við tað, hann skriver, og sigur, at eisini lambsvirðið (hann meinar vist prísurin) yvirhøvdur eigur at vera hækkaður við — 50 %. Hann skyldar upp á lónirnar til at passa seyðin! Tær munnu ikki allastaðni vera so yvirhonds. »Seyðurin í Føroyum veksur upp sum gras,« segði einferð ein vælkendur maður. Tað ger hann sumstaðis. Hesin bóndin sigur seg at vera verðan ökonomisk móti trimum dagleiðarum í Havn, men ein 6 marka bóndi ikki meir enn móti einum. Hvi endiliga móti einum Havnarmanni. Eru ikki dagleiðarar aðrastaðnis í Føroyum?

Hvi ikki seta upp, hvat tað kostar at rökta seyð í Føroyum? Seyðaráðgevarin skriver eisini um seyðaprisir, men nevnrin heldur einki. Hvi skal tað dyljast, tá ið strongt verður eftir hægri prísnum.

Hesin bóndin mátti ialfall ikki hildið føroyskar böndur verið so neyðarsligar. Undir síðsta veraldarbardaga roknaði hann út at böndurnir høvdu offráð tí føroyska samfundinum 2 mill. kr. (»Hin standandi spurningur«). Hvi eru teir nú so hardhjartaðir bæði móti sínum egnum og øðrum.

— Tað plagar ikki at fáast aftursvar um spurt verður eftir onkrum í blöðunum. Eg fari tó